

Na przełomie lat 50 i 60-tych w całym naszym kraju zaczęły masowo powstawać spółdzielnie mieszkaniowe, gdyż była to niemal jedyna droga uzyskania mieszkania w ówczesnym systemie i to na stosunkowo korzystnych warunkach finansowych.

W Tucholi, wśród mieszkańców, zrodziła się idea powołania takiej Spółdzielni, szczególnie wśród ludzi młodych, którzy zapragnęli mieć własne mieszkanie. Głównym orędownikiem spółdzielczości mieszkaniowej na terenie miasta był Brunon Lipkowski, ówczesny sekretarz Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, który zachęcał młodych ludzi, aby taką spółdzielczość zakładali.

Spółdzielnia powstała – śmiało można powiedzieć – z inicjatywy dwóch osób: adwokata Pawła Sobieszczyka i Kazimierza Szóstaka.

Starania ich zostały sfinalizowane w dniu 12 kwietnia 1962 r., kiedy to grono osób podczas zebrania założycielskiego zawiązało Spółdzielnię Mieszkaniową. Członkami założycielami byli:

1. Paweł Sobieszczyk
2. Leon Korthals
3. Eugeniusz Kowalczyk
4. Alfons Kunc
5. Kazimierz Weyna
6. Krystyna Szatkowska
7. Zenon Szmagliński
8. Stanisław Golec
9. Włodzimierz Obarzanek
10. Marek Redlarski
11. Higena Ostrowicka
12. Zdzisław Lewandowski
13. Zygmunt Osowicki
14. Maria Wilant
15. Jan Grzelczyk

Szesnastym uczestnikiem tego zebrania założycielskiego była Pani Szymańska – jednak członkiem Spółdzielni nie została.

Wśród członków tego zebrania nie było Pana Kazimierza Szóstaka, któremu obowiązki służbowe nie pozwoliły wziąć w nim udziału.

Założyciele Spółdzielni uchwalili Statut Spółdzielni, wybrali Radę Nadzorczą i Zarząd Spółdzielni.

W skład pierwszego Zarządu Spółdzielni weszli:

- Paweł Sobieszczyk – Prezes
- Alfons Kunc – W-ce Prezes
- Maria Wilant – członek

Ale już w lipcu 1962 roku w miejsce Pani Marii Wilant członkiem Zarządu został Pan Kazimierz Szóstak.

- Pierwszą Radę Nadzorczą stanowili:
- Zygmunt Osowicki – Przewodniczący
- Leon Korthals – Z-ca Przewodniczącego
- Krystyna Szatkowska – Sekretarz

- Zdzisław Lewandowski i Higinia Ostrowicka – członkowie

Również w lipcu 1962 roku do składu Rady powołano p. Teodorę Januszewską i Zenona Sochę. Osobowość prawną Spółdzielnia uzyskała 26 czerwca 1962 r. zostając zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Chojnicach pod numerem RS 17.

Jednocześnie odnotowano, że na dzień 31 grudnia 1962 r. Spółdzielnia liczyła 42 członków, a rok później 52.

Na uwagę zasługuje fakt, że zainteresowanie Spółdzielnią Mieszkaniową w Tucholi było stosunkowo duże. Walne Zgromadzenie członków dnia 9 marca 1963 r., na którym podjęto decyzję o przystąpieniu do Centralnego Związku Spółdzielczości Budownictwa Mieszkaniowego, obradowało przy udziale 134 uczestników, chociaż członków jak już wspomniano było 52.

Przystąpienie do CZSBM miało na celu uzyskanie możliwości rozpoczęcia budowy domów mieszkalnych, w tym przede wszystkim pozyskanie materiałów budowlanych tak wówczas reglamentowanych i rozdysponowywanych centralnie.

Pierwszy wybudowany budynek o 32 mieszkaniach przy ul. Piastowskiej 2, 4, 6 oddano do użytku w październiku 1964 r.

W 1966 r. Spółdzielnia liczyła już 137 członków oraz 44 kandydatów. Zatrudniony zostaje główny księgowy, referent i palacz.

Już we wrześniu 1968 r. zostaje oddany do użytku 5 - kondygnacyjny budynek o 50-ciu mieszkaniach przy ul. Piastowskiej 5, 7, 9.

Trzeci budynek na 50 mieszkań oddano do użytku 25 maja 1969 r. przy ul. Kościuszki 6, 8, 10.

Jednocześnie odnotowano, że w Spółdzielni (w 3 tych blokach) zamieszkuje 448 osób. Poza tym w czwartym kwartale tego roku oddano do użytku 5 garaży.

W dokumentacji z prac Rady Nadzorczej odnotowano powołanie stałej Komisji Rady („Pracy Kobiet”).

Pierwszego sierpnia 1970 roku Kierownikiem Spółdzielni zostaje Pan Zenon Szmagliński.

19 października tego roku Spółdzielnia oddaje do użytku pawilon handlowo – usługowy o powierzchni 533 m² przy ul. Piastowskiej 5, gdzie na piętrze umieszczono biura Spółdzielni. Wykonawcą tego zadania było Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo – Budowlane. Grupą wykonawczą kierował Pan Leon Warmiński.

W tym czasie Spółdzielnia posiadała w swych zasobach 270 izb o powierzchni użytkowej 2.071 m², liczba członków wynosiła 314, zaś kandydatów 78.

Początek lat siedemdziesiątych to okres dużych trudności w budowie nowych mieszkań. W celu zlikwidowania niedoboru wody na ostatnich kondygnacjach mieszkalnych przy ul. Grunwaldzkiej wybudowano hydrofornię (1971 r.). w tym okresie (z pomocą Komisji Społeczno-Wychowawczej) w Spółdzielni powołano harcerską drużynę środowiskową, której opiekunką była Maria Ollick.

Organizowano między innymi choinkę noworoczną dla dzieci członków Spółdzielni, małe festyny oraz biwaki, które dzięki Pani Irenie Ziółkowskiej- członka Rady Nadzorczej, na co dzień wówczas

Prezes PSS (Powszechna Spółdzielnia Spożywców) „Społem”, przekazano produkty żywnościowe ze sklepów, masarni i piekarni posiadane nadwyżki- zaś Zakład Mleczarski ofiarował swoje przetwory mleczne.

Zorganizowano też w ramach działalności kulturalno –oświatowej wykłady i odczyty w ramach Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

W roku 1972 wybudowano 3 garaże ze środków własnych członków.

Po wyprowadzeniu apteki z piętra biurowca Spółdzielni odzyskano świetlicę. Zbiórki harcerskie i zebrania odbywały się do tej pory w biurze Kierownika Spółdzielni. Wokół budynków i na placach zasadzono 50 krzewów i 38 drzewek.

Po kilkuletniej przerwie dopiero w IV kwartale 1974 r., oddano do użytku budynek mieszkalny o 25 mieszkaniach, w którym zamieszkało około 100 osób. Wraz z blokiem wybudowano kotłownię osiedlową, trafostację, zaplecze budowlane w postaci garaży przy ul. Kościuszki. Oddano do użytku 2 place zabaw.

W roku 1974 rozpoczęła się w Tucholi budowa zakładu stolarki otworowej „Stolbud”. Równocześnie wznoszony zostaje blok mieszkalny przy ul. Kościuszki 7 na 75 mieszkań razem z trzecim segmentem przeznaczonym dla pracowników technicznych, budowniczych „Stolbudu” oraz 2 bloki mieszkalne przy ul. Piastowskiej na 50 mieszkań. Te bloki mieszkalne zostają oddane do użytku w 2 połowie 1975 r. W ten sposób w zasobach mieszkaniowych Spółdzielni zamieszkuje już ponad 1100 osób, czyli co 10 mieszkańiec Tucholi, w 267 mieszkaniach mieszczących się w 7 blokach o 11.770 m² powierzchni użytkowej.

Rok 1976 to oddanie do użytku jednego bloku mieszkalnego przy ul. Kościuszki 3 z trzema segmentami, w tym jeden dla pracowników „Stolbudu” (w budowie).

Ponieważ jeden z tej dwójki bloków był finansowany ze środków Rady Narodowej to z tego tytułu został zasiedlony przez pracowników Urzędu Miasta oraz mieszkańców domów przeznaczonych pod rozbiórkę właściciele tych mieszkań wnosząc wymagane wpisowe stali się członkami naszej Spółdzielni.

Po tym okresie następuje zastój w budownictwie spółdzielczym do końca lat 70-tych. W roku 1978 w dużej części wykonano ciepłą wodę z kotłowni „Stolbud” do osiedla Cegielnianego, gdzie rok później (1979) rozpoczęto budowę mieszkań. W świetlicy otworzono punkt biblioteczny. Powstał też klub seniora „Jarzębina” pod kierownictwem Edwarda Kwasebarta.

W latach 1981-93 wybudowano 24 bloki mieszkalne na osiedlach LOP, Pocztowe, Karasiewicza. W Gostycynie powstaje budynek o 33 mieszkaniach w roku 1981, a rok później w Bysławiu 2 bloki na 36 mieszkań.

W roku 1982 dokonano przyłączenia istniejących zasobów mieszkaniowych do kotłowni „Stolbud”. Dotychczas korzystano dodatkowo z kotłowni kontenerowej umiejscowionej przed stadionem przy ul. Aleja LOP.

W roku 1984 przyjęto pod administrację Spółdzielni zasoby mieszkaniowe budynku PKP przy ul. Aleja LOP 12.

W tym okresie mieszkańcy osiedli Spółdzielni z powodzeniem brali udział we wszystkich przedsięwzięciach miasta w zakresie kultury i sportu.

W roku 1985 Spółdzielnia uzyskała I miejsce w konkursie wojewódzkim („Sportowe osiedle roku 1985”).

Pod koniec roku 1993 Spółdzielnia posiadała 32 budynki mieszkalne, 1270 mieszkań i 20 administrowanych przez Spółdzielnię.

Z miesiącem październikiem 1994 r. Spółdzielnia przejęła 50- mieszkań po zakładzie „Stolbud”.

W roku 1996 rusza budowa mieszkań ze środków własnych członków Spółdzielni, których zasiedlenie następuje w marcu 1997 r. Są to 24 mieszkania w bloku przy ul. Cegielnianej 22. W tym samym czasie rozpoczyna się budowa mieszkań z udziałem środków finansowych z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego. Ogółem z udziałem tych środków oddano do użytku 153 mieszkania.

W roku 2005 przystąpiono do wykupu ziemi pod blokami mieszkalnymi.

Obecnie Spółdzielnia posiada 34 budynków mieszkalnych w tym w Tucholi 31, 2 w Bysławiu i 1 w Gostycynie, co stanowi 1480 lokali mieszkalnych. Ponadto posiada 269 lokali użytkowych.

Spółdzielnia liczy na dzień 31 maja 2023 roku 1932 członków w tym 782 mężczyzn i 1150 kobiet.

Rozwój naszej Spółdzielni nierozzerwalnie związany jest z rozwojem naszego kraju. Jednocześnie odzwierciedla on stan naszej gospodarki. Brak rynku pracy powoduje, iż mieszkańcy nie mają dostatecznej ilości środków finansowych, stąd też zadłużenia czynszowe mieszkańców jest stosunkowo duże.

Przy świetlicy prężnie działa wspomniany już klub seniora „Jarzębina” pod kierownictwem Pana Wojciecha Prussa. Działa również Klub Hafciarski „Złotnica”, prowadzony przez Panią Antoninę Olszewską, oraz oddział Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego, któremu prezesuje p. Jolanta Bągorska.

Przedstawiając krótki zapis rozwoju naszej Spółdzielni, nie sposób jest wymienić najbardziej aktywnych działaczy, którzy przez wiele lat pełnili funkcje w organach Spółdzielni. Niestety części z nich nie ma już wśród nas. Wspominając ich chcielibyśmy chociaż w ten sposób oddać im cześć:

Należą do nich m.in.:

- Pan Paweł Sobieszczyk – Pierwszy Prezes Zarządu Spółdzielni – 5 lat – Przewodniczący RN – również 5 lat
- Pani Irena Ziółkowska – Członek Prezydium RN w latach 1969 – 1983, a w latach 1977-83 Przewodnicząca RN
- Pani Janina Cemka – Członek Prezydium RN w latach 1970 – 1986

Wśród najdłuższych stażem członków Zarządu Spółdzielni oprócz wspomnianego już adwokata Pawła Sobieszczyka, należy wymienić Zenona Szmaglińskiego, Marka Redlarskiego oraz Kazimierza Szóstaka.

Funkcje Prezesów Zarządu pełnili:

1. Paweł Sobieszczyk - 1962-1972
2. Zenon Szmagliński - 1972-1983
3. Marek Redlarski - 1983-1989
4. Wiktor Metkowski - 1989-1991
5. Adam Lawrenz - 1992-1994

6. Stanisław Wiciński - 1994-2002
7. Adam Lawrenz - 2003-2006
8. Jacek Jeżewski - 2006 – nadal

Funkcje Przewodniczących Rady Nadzorczej pełnili:

1. Zygmunt Osowicki - 1962-1965
2. Zenon Socha - 1965-1967
3. Zenon Szmagliński - 1967-1969
4. Wiesław Adamkiewicz - 1969-1972
5. Paweł Sobieszczyk - 1972-1977
6. Irena Ziółkowska - 1977-1983
7. Janina Cemka - 1983-1986
8. Zygmunt Gatz - 1986-1989
9. Zbigniew Kozłowski - 1989-1990
10. Waław Kropiński - 1990 /marzec-sierpień/
11. Bogdan Zabrocki - 1990-1991
12. Piotr Grzywacz - 1991-1993
13. Maria Zawadzka - 1993-/styczeń-czerwiec/
14. Piotr Grzywacz - 1993-1994
15. Stanisław Wiciński - 1994-/kwiecień-lipiec/
16. Piotr Roniarski - 1994-1997
17. Kazimierz Szmelter - 1997-2002
18. Jerzy Ollick - 2002-2006
19. Kazimierz Bobkowski - 2006- 2010
20. Zbigniew Kozłowski - 2010 – 2013
21. Jan Kociński - 2013-2016
22. Jan Świerczyński - 2016-2019
23. Alina Rybarczyk - 2019-2022
24. Jan Kociński - 2022 – do maja 2023
25. Monika Klepin - od czerwca 2023

Dzięki takim członkom oraz wielu innym, którzy działali i działają na rzecz dobrego imienia Spółdzielnia zostaje uhonorowana medalem „Za Zasługi dla Spółdzielczości”. Jest to odznaczenie nadawane jednorazowo i zostało przyznane przez Krajową Radę Spółdzielczą w Warszawie.

Wprowadzona w 2007 r. nowelizacja ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych postawiła przed Radą Nadzorczą i Zarządem nowe wyzwania w zakresie bieżącego zarządzania Spółdzielnią.

Rada Nadzorcza i Zarząd chcąc sprostać nowym przepisom, zmuszeni zostali do poszukiwania rozwiązań, które dotychczas nie były stosowane m.in. nowe obowiązujące przepisy zmusiły Spółdzielnię do zalegalizowania wodomierzy, zmiany sposobu ustalania stawki eksploatacyjnej i remontowej, w wyniku czego mamy obecnie zróżnicowane wysokości stawek dla poszczególnych nieruchomości.

Obecny Zarząd w czasie swojego urzędowania, występował z inicjatywami:

- budowy kompleksu garaży na O/M Karasiewicza i O/M Cegielniane,
- przeprowadził gruntowy remont i adaptację budynku administracyjnego Spółdzielni.

Zarząd czyni starania, by uporządkować rozwiązania komunikacyjne i parkingowe wszystkich osiedli Spółdzielni, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ruchu drogowego i prawa budowlanego.

Dwukrotnie wystąpił z wnioskami o dofinansowanie termomodernizacji ścian O/M Piastowskie, jako najstarszego osiedla Spółdzielni. Niestety bezskutecznie.

Na bieżąco prowadzone są rozmowy z bankami w celu wynegocjowania korzystnych warunków kredytów na docieplenie ścian budynków.

Dzięki ścisłej współpracy z władzami miasta udało się Zarządowi pozyskać mieszkania socjalne dla eksmitowanych osób oraz m.in. uzyskać wcześniej wspomniane doposażenie placów zabaw.

Na bieżąco Zarząd dba o utrzymanie w niepogorszonej formie technicznej zasobów Spółdzielni racjonalnie rozdysponowując środki funduszu remontowego przeprowadzając w tym zakresie konsultację z mieszkańcami.

Również z własnej inicjatywy jak i inicjatywy mieszkańców, Zarząd na bieżąco spotyka się z osobami mieszkającymi w zasobach rozwiązując i konsultując bieżące problemy Spółdzielni.